

Életrajzi adatok

Kurkó Gyárfás 1909 december 2-án született Csíkszentdomokoson.

Mint kisebbségi jogainkért harcoló politikus, újságalapító, publicista, regényíró sokat tett azért, hogy Csíkszentdomokost, a csíkszentdomokosi székelyek életét megismertesse az erdélyi magyarsággal, illetve a nagyvilág magyarjaival.

A Nehéz kenyér című regénye hitelesen ábrázolja a csíkszentdomokosi ember harcát a megélhetésért, a mindennapi kenyérért.

„Annyi a jogunk, amennyit ki tudunk harcolni. A nemzetiségi sors állandó harcot jelent” – írja az általa alapított Népi Egység című lap 1945. augusztus 28-i számában.

Talán ez a két mondat összefoglalja egész életét.

1922-ben Szászrégenben egy lakatosműhely lesz életének második állomása, ahol lakatosinas, majd 1927-ben Brassóban telepszik le. Itt kapcsolódik be cselekvően a közéleti küzdelmekben. 1934-től a MADOSZ Brassó megyei, majd országos elnöke.

Még folyt a világháború, amikor a MADOSZ brassói nagygyűlésén kimondják:

„Hirdetjük az itt élő népek egyenlőségét, testvériségét és békéjét!”

Az ország akkori vezetőinek nem tetszik ez a megfogalmazás, Kurkó Gyárfást Caracalba internálják. Később kitoloncolják az országból. A magyar hatóságok nem fogadják be, visszaküldik Brassóba.

1944. augusztus 23.-a után vezetésével szinte napok alatt újjáalakítják a MADOSZ-t. 1944 októberében a szervezet Magyar Népi Szövetség néven kiszélesedik. A Népi Szövetség első elnöke Kurkó Gyárfás. Ezt a tisztséget 1947 őszéig tölti be.

1944 őszétől 1947 áprilisáig nevéhez fűződnek a romániai magyarság nemzetiségi szervezetének küzdelmei és eredményei: az anyanyelvi iskolahálózat, a magyar művelődési intézmények védelme, a nemzetiségi létfeltételek fokozatos kiépítése. Ebben az időben az erdélyi magyarságnak 1781 elemi iskola, 262 középiskola és két felsőfokú tanintézmény áll rendelkezésére. Kolozsváron, Aradon, Szatmáron magyar színházak működnek. Erdélyben hét magyar nyelvű napilap jelenik meg, négy hetilap és több tucat üzemi újság.

1946 őszén Romániában választások vannak. A választási harcot a Magyar Népi Szövetség nevében Kurkó Gyárfás irányítja. 670 ezer szavazatot kapnak, a szavazatok nyolc százalékát megszerezve 29 magyar képviselő kerül be a román parlamentbe. A magyar képviselőcsoport vezérszónoka Kurkó Gyárfás.

A sztálinista irányzat felerősödése kettétöri politikai pályafutását. A közélet peremére szorítva Gaál Gábor biztatására megírja a Nehéz kenyér önéletrajzi regényét.

1949-ben latartóztatják és Márton Áronnal, Venczel Józseffel, Lakatos Istvánnal együtt elítélik összeesküvésben való részvételért és hazaárulásért.

16 évig hozzátartozói sem tudnak semmit róla. Csak sejtik és remélik, hogy még életben van. 1964-ben szabadul, 1968-ban rehabilitálják. A közéletbe többé nem tud bekapcsolódni. Családja, népe egy beteg, önmagába roskadt embert kapott vissza. Szövőgyári munkásként dolgozik nyugdíjazásáig.

1983. május 21-én meghal.

Élete harc volt a szó szoros értelmében, s ennek a harcnak nemegyszer volt ő vesztese is. Balogh Edgár temetésén ezt mondja:

„A fenyőfa letört. Hősünk személyi gáncsok, ostoba vádaskodások, olcsó hátmögöttiségek áldozata lett.”